

La disputada herència d'

Al febrer de 1994 l'Entesa de l'Esquerra de Menorca desapareixia. Els càrrecs varen acordar de mantenir el nom fins les eleccions del maig vinent, però la coalició es fa ver bocins. Ni el PSM –partit que compareteix sigles amb el PSM-Nacionalistes de Mallorca, però que és totalment independent– ni EU pogueren consolidar aquell experiment. L'Entesa fou vertaderament un experiment polític. Volia ser una plataforma unitària, nacionalista i d'esqueres, per a Menorca. “Alguns ens vàrem creure el projecte, com en Ramon Orfila, del PSM, o jo mateix, però la realitat ha posat en dubte aquella il·lusió”, recorda l'antic líder i ideòleg de la coalició, Joan López Casasnovas. Precisament la retirada, al començament de 1992, de López Casasnovas, va iniciar el procés terminal de l'Entesa.

L'aleshores diputat i conseller del CIM (Consell Insular de Menorca) decidia –“per raons personals”, va dir en aquell moment–, retirar-se, tornar l'escó a la coalició i reprendre l'activitat docent.

Des del moment de la retirada de López Casasnovas, l'Entesa entra en un fase d'enfrontaments constants –en la majoria de les ocasions sords, però intensos– entre els dos principals partits de l'Entesa. PSM i EU. L'altre partit, el PCPE, i els independents hagueren de veure com les dues grans forces entraven en un dinàmica que no podia sinó acabar amb el trencament. Les reticències mútues es basaven formalment en el model de coalició, però en el rerefons també hi havia una lluita electoral. Tant PSM com EU es presentaven en solitari a les eleccions generals i europees.

El constant creixement d'Esquerra Unida va fer veure als nacionalistes que calia un canvi d'estratègia.

El 1993 un grup d'independents demanen que la coalició es convertesqui en partit, la qual cosa significava la dissolució dels partits integrants. El PSM ho veu bé, però no EU. Era la gota que feia vessar el tassó. Al febrer tot s'acaba i cada partit afronta en solitari la recta final cap a les eleccions autonòmiques i municipals de 1995. Però qui es quedarà l'herència de l'Entesa? I els vots?

L'herència. Ni el cap de llista del PSM, Ramon Orfila, ni el d'EU, Josep Portella, volen fer sang del passat comú: “Ningú no se'n durà l'herència perquè EU i PSM són diferents entre si i diferents cada un amb l'Entesa”, diu el nacionalista. Portella afirma que

PSM i EU es disputen l'herència de l'Entesa de l'Esquerra de Menorca mentre l'antic líder de la coalició, Joan López Casasnovas, anuncia a través d'EL TEMPS la reaparició per després de les eleccions.

“tots dos partits tenen coincidències amb l'Entesa i en aquest sentit tots dos, o cap dels dos, en són hereus”. Fetes les primeres declaracions en un to molt diplomàtic i educat, cada un tira pel seu costat. “Es clar que el referent, a partir d'ara, per a la gent d'esqueres de Menorca és EU”, diu Portella. Orfila no ho té tan clar: “Nosaltres pensam que continua essent vàlid el lligam entre nacionalisme i esquerra, que era la base de l'Entesa, i això precisament continuarà essent el PSM.”

I electoralment? Qui se'n portarà la desitjada herència de vots? L'Entesa era la tercera força política de l'illa i va arribar a governar el CIM a través d'un pacte amb el PSOE. Els darrers quatre anys ha tengut dos consellers del CIM, que també eren diputats del Parlament, i onze regidors als set municipis menorquins. La situació és delicada perquè la majoria del PP –aconseguida gràcies al vot d'un trànsfuga elegit en les llistes del PSOE i que posteriorment donà el govern al PP amb una moció de censura– no està, segons les enquestes, assegurada. Des del PSM, Ramon Orfila manifesta: “Tot i que sempre he desconfiat molt de les enquestes, les més creïbles coincideixen a dir que segurament obtindrem un conseller-diputat nosaltres, i un altre EU. Crec que l'esquerra en el seu conjunt pot tenir pes per desbancar Joan Huguet (el president del CIM pel PP), sempre arribant a acords basats en programes.” Josep Portella considera que, després de la desaparició de l'Entesa, la major part d'aquest vot anirà cap a EU, al mateix temps que ho farà també bona part del vot del PSOE. “En aquest sentit –afirma–, crec que hem fet una candidatura prou forta i atractiva, amb gent que ve del PSOE i d'altres que fins i tot foren fundadors del PSM. Esperam obtenir, com diuen les enquestes, un o dos diputats-consellers, mentre que el PSM segurament no en treurà cap o, pel cap alt, un”. Pel que fa a possibles pactes postelectorals, el cap de llista d'EU no ho veu clar: “Jo, la veritat, és que no em veig en un hipotètic govern del CIM, segurament –si bé això ho hauria de decidir l'assemblea d'EU– seria millor condicionar l'acció de govern des de l'oposició.”

Per després de les eleccions tant EU com el PSM esperen iniciar un procés de relleu, cada un –sense dir-ho explícitament– cercant de fer-se amb tot l'espai i vots de l'antiga Entesa. Portella insisteix a dir que el vot d'esqueres anirà bàsicament a EU i que a partir de les eleccions el seu partit iniciarà

l'Entesa

un procés de creixement que el convertirà en un referent clar per a la gent d'esquerres de Menorca". Orfila reclama pel PSM el caràcter "inequívocament d'esquerres i nacionalista" i es desmarca dels socis nacionalistes mallorquins que pactaren amb la CDC de Pujol: "Nosaltres no vàrem assumir aquest pacte". També pronostica que després del 28 de maig el PSM continuarà creixent i donant a conèixer les sigles.

López Casasnovas. Mentre els antics socis es barallen, l'ideòleg del frustrat projecte de l'Entesa s'ho mira des del convenciment que l'Entesa va fer una feina important perquè superava els partidismes en funció de programes reals. Tot i això reconeix que potser féu una feina massa institucional, sense un "projecte social propi". Assegura que si no s'haguera trencat, avui l'Entesa seria alternativa de govern en certs municipis i al Consell, on "no és gens clar que el PP tenguí majoria absoluta", diu. Retirat des de fa tres anys, López declarà a aquest setmanari que està disposat a tornar a la política activa: "El meu compromís amb l'esquerra es manté, i en el futur, després de les eleccions perquè abans no seria elegant, tornaré a assumir un compromís actiu amb algun partit". Després d'aquesta declaració, la pregunta és òbvia: en quin partit s'integrarà, EU o PSM? La resposta, de moment, continua deixant viva la incògnita: "Aquest és el meu dilema; tenc moltes simpaties cap al PSM però es tracta de veure si supera la mira exclusivament menorquina, d'EU, me n'atreuen els plantejaments més amples, però no m'agraden altres posicions massa estatistes d'Anguila".

Miquel Payeras

JOAN LÓPEZ CASASNOVAS



“
El meu compromís amb l'esquerra es manté, i en el futur, després de les eleccions perquè abans no seria elegant, tornaré a assumir un compromís actiu amb algun partit.
”

RAMON ORFILA

“
Ningú no se'n durà l'herència de l'Entesa de l'Esquerra de Menorca perquè Esquerra Unida i el Partit Socialista de Menorca són diferents entre si i diferents cada un amb l'Entesa.
”



JOSEP PORTELLA



“
EU i PSM tenen coincidències amb l'Entesa i en aquest sentit tots dos, o cap dels dos, en són hereus. És clar que el referent, a partir d'ara, per a la gent d'esquerres de Menorca és EU.
”



COORDINADORA
CATALANA
DE FUNDACIONS

CURS INTENSIU
D'INTRODUCCIÓ
A LA GESTIÓ
DE FUNDACIONS
PRIVADES I D'ALTRES
ENTITATS SENSE
ÀNIM DE LUCRE

Del 20 d'abril al 6 de juny de 1995

Aquest curs s'adreça a les persones que ocupen càrrecs de responsabilitat en fundacions, associacions o d'altres entitats sense ànim de lucre i desitgen ampliar o perfeccionar els seus coneixements en aquestes matèries, i també a aquelles persones que volen assumir, a curt termini, funcions directives en aquestes entitats.

INFORMACIÓ: COORDINADORA CATALANA
DE FUNDACIONS

Tel.: 487 01 30. Fax: 215 17 66

Passeig de Gràcia, núm. 69, 5a planta, despatx 23

Dimarts i dijous al centre Cultural Fundació "la Caixa"

Passeig de Sant Joan, 108. Barcelona